

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-1

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52
Volume 52

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Adresa redakce
Adress

Skleněné korále z pohřebiště v Příboře. Viz obr. 18 na s. 90

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

razně rozšířily území s osídlením v době bronzové v centru Hodonína.

Masarykovo náměstí, Národní třída. Doba bronzová. Sídlištní vrstva. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu na Masarykově náměstí a na Národní třídě, vyvolaném v letech 2008–2010 rekonstrukcí kmenové stoky s novými domovními přípojkami a výstavbou přípojky NN k morovému sloupu, se podařilo plošně i na stěnách výkopů dokumentovat homogenní sídlištní vrstvu nad podloží, obsahující nepočetné kumulace drobných fragmentů keramických nádob (srov. kap. Středověk a novověk). Soubory zastoupené většinou atypickými zlomky lze rámcově datovat do doby bronzové, pravděpodobně do veltické fáze KSP.

František Kostrouch

Literatura

Klanica, Z. 1974: Mladohradištní pohřebiště v Hodoníně (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 1973, 74.

Resumé

Hodonín (Bez. Hodonín). Masarykovo Platz. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Rybářská Str. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Masaryk Platz, Národní Str., Dobrovolského Str., Měšťanská Str., Sadová Str. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Masaryk Platz, Národní Str. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

HOLEŠOV (K. Ú. VŠETULY, OKR. KROMĚŘÍŽ)

Palackého ul. Doba bronzová, VS, KLPP. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Výzkum probíhal při stavbě obchodního centra TESCO v Holešově. Polohu výzkumu lze určit na mapě ZM ČR 1:10 000 25-31-09 koordináty 310/165 od Z/J s.č. Na ploše bylo mimo jiné odkryto 11 sídlištních objektů datovaných rámcově do doby bronzové, další čtyři lze přiřadit k období věteřovské skupiny a jeden ke kultuře lužických popelnicových polí. Dále zde byl zachycen ženský kostrový hrob – nebožtík na levém boku ve skrčené poloze – ze kterého však nepochází žádný hrobový inventář.

Palackého ul. KLPP (lužická fáze). Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během budování přípojky nízkého napětí pro budoucí garáže kamionové dopravy (ZM ČR 1:10 000 25-31-09 v okolí bodu 60/290 od Z/J s.č.) byla ve výkopu kromě zásobní jámy z doby bronzové objevena větší keramická nádoba s otvorem ve spodní části obsahující menší počet spálených lidských pozůstatků. Jedná se o součást urnového pohřebiště datovaného do kultury lužických popelnicových polí, jehož část (celkem osm žárových pohřbů v nádobách) byla opodál zkoumána již v roce 2009.

Ivan Čizmář

Obr. 3. Holešov-Všetuly. Žárový hrob

Abb. 3. Holešov-Všetuly. Brandsgrab

Resumé

Holešov-Všetuly (Bez. Kroměříž). Palackého Strasse. Bronzezeit. Věteřov Kultur. Lausitzer Urnenfelder Kultur (Lausitzer Phase). Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Holešov-Všetuly (Bez. Kroměříž). Palackého Strasse. Lausitzer Urnenfelder Kultur (Lausitzer Phase). Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

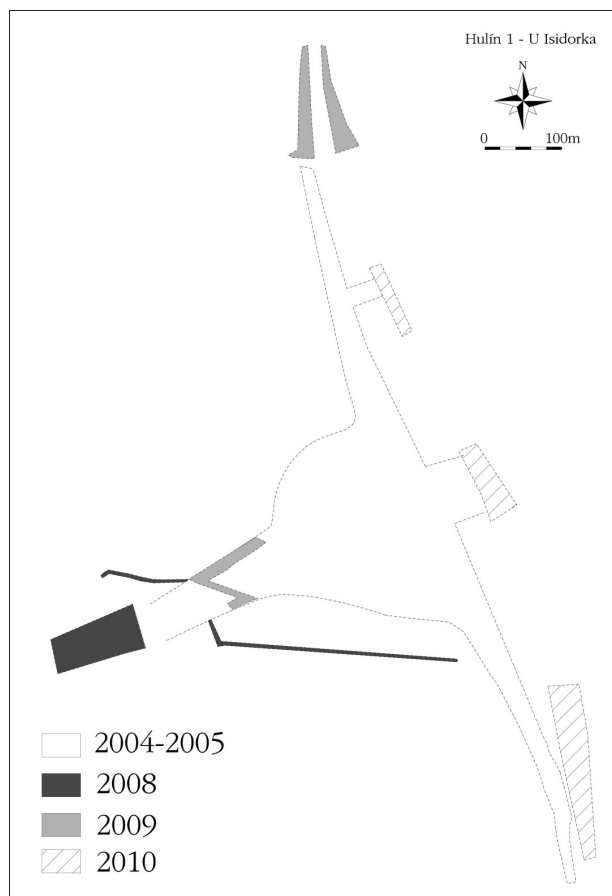
HULÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U Isidorka“ (výzkum Hulín 1). Starší doba bronzová, VS, slezská fáze KLPP. Sídliště, kulturní vrstva, pohřeb v sídlištní jámě. Záchranný výzkum.

Dokončení předstihového a záchranného výzkumu z let 2004–2005 a 2008–9 (Berkovec, Peška 2005; 2006; Daňhel 2010; Tajer 2009). V závěrečné sezóně 2010 (duben–srpen) byly práce na stavbě dálnice D1 a víceúrovňové křižovatky ukončeny a zbývalo pouze rekultivovat původní silnici I/55 v délce cca 1,2 km. Záchranný výzkum proběhl ve třech úsecích (obr. 4). Celkem se podařilo prozkoumat 130 objektů a v jižním úseku 72 čtverců (1120 m²). Většina z objektů se byla koncentrována v rovněž v jižním úseku. Zde archeologické situace narušoval průběh silnice až do úrovně cca 0,20 m nad podloží a na samém jižním konci byly objekty zničeny novověkým úvozem (viz kapitola Středověk a novověk). Výzkum v roce 2010 navýšil celkový počet objektů na 1091, přičemž počet hrobů zůstal zachován na 108.

Mimo ojedinělých dokladů staršího osídlení zaujímala výraznou komponentu věteřovská skupina se zásobními jámami. Uzavřená skupina objektů se koncentrovala při okraji severního úseku. Dále byly jámy (i obecně starobronzové) rozptýleny po ploše jižního úseku. V několika objektech bylo opět přítomny celé vrstvy lastur říčních škeblí.

Na dně charakteristické starobronzové zásobní jámy č. 1027 byla vypreparována dvojice skrčených koster (obr. 5). Výplň jámy byla silně zvrstvená a obsahovala pouze několik střeptů rámcově datovatelných do starší

Obr. 4. Hulín - „U Isidorka“. Schéma jednotlivých etap výzkumu.

Abb. 4. Hulín - „U Isidorka“. Schema einzelnen Grabungsetapen.

doby bronzové. Oba skelety ležely v orientaci SSZ–JJV. Ženská kostra 1823 byla uložena ve skrčené poloze na pravém boku. Kostí horních končetin měla ohnuty v loktech. Levá ruka tak směřovala pod bradu a pravá před lebku, kde na ní spočívala lebka dítěte. Na levé týlní kosti ženské lebky byla objevena vlasová ozdoba z dvojitého drátu se zpětnou kličkou a zlomky bronzové drátěné ozdoby. Třetí vlasová ozdoba z dvojitého drátu se zpětnou kličkou se nacházela v oblasti kolen (asi souvisí se zlomkem na lebce). Skelet dítěte 1822 ležel v silně skrčené poloze na levém boku a částečně překrýval kosti předloktí a ruky ženské kostry 1823. Zásobní jáma č. 1027 s dvojitým pohřbem je již pátým příkladem starobronzových pohřbů na sídlištích z referovaného výzkumu (Berkovec, Peška 2005a, 62, obr. 12; Daňhel, Pankovská 2010, 114).

Výzkumná sezóna také pomohla negativně vymezit východní rozsah eneolitických a starobronzových pohřebišť v lokalitě „U Isidorka“ (Berkovec, Peška 2005, obr. 1; Daňhel 2010a).

Další komponentou se stalo sídliště slezské fáze kultury lužických popelnicových polí, které zaujímalo většinu z objektů zkoumaných v roce 2010. Objekty se koncentrovaly v jižním úseku a navazovaly tak slezské sídliště v jižním rameni výzkumu zkoumané v letech 2004/2005 (Berkovec, Peška 2005; 2006). V porovnání s věteřov-

Obr. 5. Hulín - „U Isidorka“. Pohřby 1822 a 1823 na dně zásobní jámy 1027.

Abb. 5. Hulín - „U Isidorka“. Begräbnisse 1822 und 1823 am Boder der Vorratsgrube 1027.

skými objekty bylo možno pozorovat mělčí zásobní jámy, ale vyskytly se i hliníky a jámy jiného charakteru, snad zahloubené půdorysy obydlí. Výplň byla často promísená uhlíky a mazanicí. Kromě obvyklých keramických nálezů zmíníme několik bronzových jehel, jehlic a šipku. Nálezy bronzoviny nepřímou ukázkou, že zde docházelo k zpracování bronzu.

Vlivem narušení silnic se ze zkoumané kulturní vrstvy zachovala pouze spodní část o mocnosti okolo 0,2 m, která v menší obsahovala nálezy uvedených komponent doby bronzové a také horní části objektů, které se do ní zahlubovaly.

Miroslav Daňhel

Literatura

- Berkovec, T., Peška, J. 2005:** Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 46, 231, 242–243.
- Berkovec, T., Peška, J. 2005a:** Starobronzová sídliště a pohřebiště v Hulíně – U Isidorka. In: Bém, M., Peška, J. (eds.): *Ročenka 2004*, Olomouc, 44–67.
- Berkovec, T., Peška, J. 2006:** Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 47, 127–128, 142, 155.
- Daňhel, M. 2010:** Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 51, 334–335.

Daňhel, M. 2010a: Věteřovský hrob s vnitřní konstrukcí z Hulína – „U Isidorka“. In: Bém, M., Peška, J. (eds.): *Ročenka 2009*, Olomouc, 118–138.

Daňhel, M., Pankowská, A. 2010: Pohřby na sídlišťích ze starší doby bronzové z Hulínska. *Živá archeologie/REA Supplementum 3* „Hroby na sídlišťích“, 113–124.

Tajer, A. 2009: Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 50, 286, 309–310.

Resumé

Hulín (Bez. Kroměříž). „U Isidorka“ (Hulín 1). Ältere Bronzezeit, Věteřov Gruppe, schlesische Fase lausitzer Urnenfeldkultur. Siedlung, Kulturschicht, Begräbniss in Siedlungsgrube

HULÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Višňovce“. Věteřovská skupina, velatická fáze KSPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od února do června 2010 proběhla třetí etapa výzkumu na nově budované komunikaci RK55 v místě pod zrušenou částí silnice Hulín–Holešov (Kalábek 2008; Kalábek, Kalábková, Peška 2009). Na sídlišti bylo prozkoumáno 191 objektů (celkem 3829) viz. kapitoly Neolit, Eneolit, Doba železná, Doba římská, Středověk a novověk. Lokalita leží na jižním svahu mírného návrší východně od Hulína ohraničeného na severu říčkou Rusavou a na jihu potokem Žabínek. Lokalitu s nadmořskou výškou 193–198 m lze identifikovat v mapě MZ 1:10 000, list 25-31-08, v souřadnicích Z s.č.: J s.č.: 125 mm : 244 mm, 150 mm : 238 mm, 196 mm : 220 mm.

Sídlištní nálezy věteřovské skupiny se koncentrují na temeni lokality jednak v klasických zásobních jamách a jednak v jednom nepravidelném hliníku. Zásyp jedné zásobní jámy, která je v superpozici s další zásobní jámou téhož věteřovského stáří, byl vyplněn velkými kusy přepálené keramiky, mazanici a obilkami. Velatická fáze KSPP zaujímá stejnou polohu jako sídliště věteřovské skupiny. Převážně keramický materiál pochází ze sedmi zásobních jam, výjimku tvoří jedna mělce zahloubená chata (obj. 3782) s pozůstatky kůlové konstrukce na dně. Chata s půdorysem nepravidelného obdélníka byla orientována V–Z s rozměry 3,8×2,5×0,36 m. Ze zásypu chaty pochází kromě hojně keramiky a mazanice destrukce i několik tkalcovských závaží.

Marek Kalábek

Literatura

Kalábek, M. 2008: Hulín (okr. Kroměříž), „Višňovce“. *Přehled výzkumů* 49, 308.

Kalábek, M., Kalábková, P., Peška, J. 2009: Hulín (okr. Kroměříž), „Višňovce“. *Přehled výzkumů* 50, 285–286.

Resumé

Hulín (Bez. Kroměříž) „Višňovce“. Věteřov Gruppe, velaticer Phase der mitteldonauländiger Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

HULÍN (K. Ú. ZÁHLINICE, OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán obce. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při sledování přeložky plynovodu na jižním okraji místní části Záhlince (ZM ČR 1:10 000 25-31-13 mezi body 163/286 a 153/282 od Z/J s.č.) byl v rýze zachycen mimo jiné také zahloubený objekt datovaný do mladší doby bronzové.

Ivan Čížmář

Resumé

Hulín-Záhlince (Bez. Kroměříž). Innenbereich. Lausitzer Urnenfelder Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

CHVALČOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Hostýn“ KLPP. Kulturní vrstva, Záchranný výzkum.

Při záchranném výzkumu probíhající při rekonstrukci dlažby v bazilice byly v kulturní vrstvě nalezeny zlomky keramiky a bronzový slítek patřící kultuře lužických popelnicových polí (podrobněji viz Chvalčov – kapitola středověk, novověk).

Ivan Čížmář

Resumé

Chvalčov (Bez. Kroměříž). „Hostýn“. Lausitzer Urnenfelder Kultur. Kulturschicht. Rettungsgrabung.

JOSEFOV (OKR. HODONÍN)

Ulice Záhumenní, ulice Za Dvorem. Starší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během srpna roku 2008 narušil výkop pro vodovod v severovýchodní části obce Josefov dva zahloubené objekty datované do starší doby bronzové. První se nacházel před domem č. p. 105 v ul. Záhumenní, na souřadnici 48°50'8.22.641"N a 17°0'45.008"E (WGS-84). Na jeho dně v hloubce 2,4 m se do výšky téměř 0,4 m nacházela neidentifikovatelná krusta s poměrně bohatým výskytem zlomků keramických nádob a zvířecích kostí. Jelikož se objekt nachází přes 200 m od nejbližšího archeologického naleziště, máme tak před sebou patrně novou lokalitu ze starší doby bronzové. Druhý zahloubený objekt byl narušen v ul. Za Dvorem před domem č. p. 109, na souřadnici 48°50'26.321"N a 17°0'36.005"E (WGS-84). Dno objektu se nacházelo v hloubce 1,6 m pod současným terénem. Na samotném dně byla odkryta neporušená kostra psa (obr. 6). Tento objekt leží v těsné blízkosti polykulturní lokality v trati Záhumenní, která byla v 50. a 60. letech 20. století plošně systematicky zkoumána. Oba nově nalezené objekty sídlištního charakteru se nacházejí ve vzdálenosti 230 m od sebe.

František Kostrouch

Resumé

Josefov (Bez. Hodonín). Záhumenní Strasse, Za Dvorem Strasse. Ältere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.